REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iulia Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 69. Brașov, Miercurĭ-Joi 27 Martie (9 Aprilie). 1903.

Procesul de pressă al „Gazetei Transilvaniei“.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte, că pe la mijlocul lui Octomvrie anul trecut publicul brașovean a fost surprins de scirea, că o comisiune dela tribunalul din Têrgu-Mureșului, compusă dintr'un judecător, procuror și notar, a sosit în Brașov, a făcut perchisițiunĭ domiciliare la redacțiunea fóiei germane-săsescĭ și la redacțiunea ḑiarului nostru, și că în ḑiua următóre redactorii responsabilĭ ai acestor foi au fost citațĭ la poliție și ascultațĭ acolo de către judecătorul dela amintitul tribunal.

Urmărițĭ erau față cu ambele foi nisce articolĭ scrișĭ din incidentul espulsării redactorului Cramer dela „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ din Timișóra.

Redactorul ḑiarului „Kronstädter Ztg.“, după ascultare, a fost deținut și transportat la Têrgu-Mureșului, ér redactorul responsabil al fóiei nóstre, care, neaflându-se manuscrisul, a luat rĕspunderea pentru cei doi articolĭ din cestiune, a fost dat în judecată pentru agitațiune (§ 172 p. 2 din codul penal.)

Procesul acesta de pressă, trecênd prin tóte fasele prescrise, a ajuns a fi pertractat înaintea curții cu jurațĭ din Têrgu-Mureșului, Lunia trecută. El s'a terminat, cum scim, cu condamnarea acusatului din causa unuia din cei doi articolĭ, apăruțĭ în „Gazeta Trans.“, — pentru celălalt articol juriul nu l'a declarat vinovat.

Vom reveni asupra acestui caracteristic proces de pressă. Pentru aḑi lăsăm sĕ urmeze raportul special despre decursul lui, ce ilustréză în mod destul de bătător la ochĭ ușurătatea, cu care se intentéză la noi procesele de pressă, sub presiunea curentelor șovinismului dominant.

Têrgu-Mureșului, 7 Aprilie n.

— Raport special.—

Erĭ, în 6 Aprilie st. n., s'a deschis a doua sesiune a Curții cu jurațĭ de la tribunalul din Têrgu-Mureșului. Introducerea s'a făcut cu judecarea procesului de pressă ce i-s'a intentat vechiului nostru organ de publicitate *„Gazeta Transilvaniei“*, pentru două articole publicate în numerele 192 și 193 din Septemvrie anul trecut în afacerea espulsării redactorului german Cramer, articole, despre carĭ procurorul a pretins, că ar fi ațîțat la ură naționalitățile nemaghiare contra naționalității maghiare.

Vĕ este cunoscut deja resultatul procesului. Toțĭ cei carĭ am asistat la acéstă interesantă desbatere, de la început încă primirăm convingerea, că are sĕ se sfîrșéscă c'o victorie morală desĕvîrșită, grație atitudinei bărbătescĭ a apĕrătorului și a acusatului, și argumentelor puternice și sdrobitóre cu carĭ apĕrarea a sciut sĕ rĕspundă acusărei și sĕ rĕstórne cu succes absolut covîrșitor tot ce s'a produs din partea adversară, care încercă a face sĕ reiese vinovăția acusatului.

Ședința I.

S'a deschis la órele $8^1/_2$ ante merid. *Tribunalul* s'a constituit așa: *Bodo* Ales. president, *Vaari* Ludovic și *Willich* Carol, judĭ votanțĭ; *Meder* Iuliu Ignatz, notar. *Procuror*: substitutul conte *Lázár* Nic. *Acusat*: Traian H. *Pop*, redactor responsabil al „Gazetei Transilvaniei“.

Apĕrător: Simeon *Damianu*, advocat în Brașov.

După deschiderea ședinței și după-ce acusatul cerù sĕ i-se constitue din oficiu un interpret, căcĭ ține sĕ se folosĕscă de dreptul de a vorbi și a-se apĕra în limba maternă română, presidentul dispune ca d-l Indreiŭ *Pop*, funcționar la scaunul orfanal din localitate (care era de față) sĕ-și ocupe locul de interpret.

Sĕ ia apoi *naționalul* acusatului, din care reiese, că e căsĕtorit, tată a trei copii, a mai fost pedepsit în 1890 la Curtea cu jurațĭ din Clușiŭ c'un an închisóre de stat și 100 fl. amendă, n'are avere, ocupațiunea: redactor de ḑiar cu domiciliul Brașov.

Urméză cetirea listei jurațilorși sortarea lor. Apĕrătorul și acusatul declară, că nu vor sĕ facă us de dreptul de recusare. Procurorul da. A și recusat pe singurul jurisconsult practic dintre jurațĭ, notarul public Dr. Kapdebo Ferencz. Din urnă ies următorii jurațĭ:

Nagy Sandor, farmacist; Nagy Laszlo, cantor; Pap Sandor, prof. la școla de fetițe; Csernat Mozes, privatier; Csernat Istvan proprietar de case; Biro Ferencz, pensionar; Besenszki Balint; Toldalagi Laszlo, proprietar (Koronka); Nuridsan Kristof, funcționar comunal; Petri Iozsef, tăbăcar; Grexa Gusztav, cofetar; Magyari Istvan, croitor. *Suplenți*: Csernatoni Ödön, secretar la direcț. de finanțe și Nagy Imre, măcelar.

Presidentul învită pe jurațĭ sĕ-șĭ ocupe locurile, declară Curtea constituită, jurații depun jurămêntul și cu acésta se întră în însășĭ desbaterea procesului.

Notarul citesce actul de acusare al procurorului în care se cere urmărirea, respective punerea în stare de acusare a inculpatului pentru delict de agitațiune contra unei naționalitățĭ comis în două rêndurĭ prin publicarea articolelor amintite.

Apĕrătorul Simeon *Damian* ia cuvêntul, ca sĕ rectifice data din actul de acusare privitóre la condamnarea și pedépsa ce a suferit'o acusatul într'un proces de pressă politic al „Gaz. Trans.“ înainte cu mai mulțĭ anĭ, arĕtând, că acea condamnare s'a întêmplat la 1890.

Tribunalul ia spre sciință.

Urméză

Procedura de dovedire.

Presidentul (către acusat): Te simțĭ vinovat?

Acusatul: Nu!

Presidentul: Ce te-a îndemnat sĕ scrii și sĕ publicĭ articolele incriminate?

Acusatul: Nu eu sunt autorul acestor articole. Le-am publicat în firma convingere, că nu conțin absolut nimic ce ar contraveni legii de pressă, nicĭ nu am vĕdut și nu vĕd cuprins în ele delictul agitațiunei de care sunt inculpat.

Presidentul: Eștĭ redactor responsabil al ḑiarului în care s'au publicat?

Acusatul: Da, sunt!

Presidentul: Pentru ce ai permis sĕ se publice în fóie articolele acestea?

Acusatul: Fiind-că în ele se espunea în mod obiectiv și conform faptelor sĕvîrșite istoricul espulsării fostului redactor de la fóia germană din Timișóra Alvin Cramer, de pe teritoriul acelui oraș. Părțile incriminate sunt nisce simple constatărĭ fugitive făcute de autor sub impresiunea scirilor cetite prin ḑiare relativ la casul estraordinar al espulsării unui ḑiarist, cetățên ungar, și privitóre la circumstanțele în carĭ s'a făcut espulsarea. Nu se atacă prin ele nicĭ statul, nicĭ vr'o naționalitate, ér procederea căpitanului Bandl (Timișóra) era caracterisată print'un unic cuvênt („brutală“), care în aplicațiunea lui nu involvă în sine nicĭ umbră de agitațiune în contra autorității legal constituite, seŭ în contra vre-unei naționalitățĭ. Ambele articole sunt ținute în marginile obiectivitații și n'au avut alt scop, decât a informa pe cetitor asupra unor fapte petrecute.

Presidentul: Ia-ĭ rĕspunderea pentru articolele incriminate?

Acusatul: Da, iau rĕspunderea, căcĭ și legea mĕ obligă!

Presidentul: Ai înțeles actul de acusare și decisiunea de punere în stare de acusare?

Acusatul: Pe deplin!

Presidentul: In părțile incriminate acusatorul public găsesce agitație. Ce ḑicĭ la acésta?

Acusatul: Eu nu găsesc! Nu se agită, nu se ațîță în contra nicĭ unei naționalitățĭ, nicĭ măcar intenția de a se agita nu s'a manifestat de către autorul lor, orĭ din parte-mĭ ca redactor. S'a înfierat simplu șovinismul unor anumite cercurĭ maghiare și s'a dat espresiune mirării asupra gradului până la care a degenerat acest șovinism. Ce agitație póte fi în acésta?!

Presidentul: învită pe tălmaciŭ sĕ citéscă în originalul românesc textul părților incriminate.

Tălmaciul citesce articolele cu părțile incriminate și, la învitarea presidentului, indică acusatului anume pasagiele cu pricina.

Acusatul: citesce însușĭ aceste pasage și lămuresce și esplică sensul adevĕrat al espresiunilor și terminilor în ordinea în care s'au aplicat în textul original.

Jurații n'au nicĭ o observare de făcut.

Procurorul: cere tribunalului sĕ cetéscă tóte actele oficiale, procurate din Timișóra, privitóre la afacerea espulsării lui Cramer: decisul de espulsare, apelațiunea lui Cramer la magistrat contra decisului, respingerea apelațiunei din partea magistratului, apelațiunea lui Cramer la ministrul de interne, rĕspunsul acestuia prin care confirmă decisiunea de espulsare și admiterea ei din partea senatului orășenesc.

Apĕrătorul e în contra propunerei procurorului. Ḑice, că ea nu se póte admite, de óre ce decisiunea de espulsare și recursul contra ei n'au fost publicate cu textul lor oficial original în „Gaz. Trans.“, nicĭ n'au format obiect de investigație. Cere însĕ sĕ se cetéscă tóte acele articole de ḑiare din care s'au reprodus pasage în „Gaz. Trans.“, căcĭ numai textul espunerilor citate din aceste ḑiare póte fi normativ în causa despre care se desbate aicĭ.

Tribunalul se retrage pentru a aduce decisiune asupra acestor două propunerĭ. Ședința se suspendă.

La redeschiderea ședinței, presidentul enunță, că tribunalul a hotarît: admite propunerea procurorului cu privire la cetirea actelor oficiale din cestiune, dér admite și propunerea apĕrătorului de a se ceti și acele părțĭ din ḑiarele maghiare „Bud. Hirlap“, „Magyarország“, „Független Magyarország“, carĭ au fost alăturate de acusat la dosar cu ocasiunea investigațiunei și în carĭ s'a scris aprobător și s'a lăudat procederea căpitanului polițienesc din Timișóra contra lui Cramer.

Cetirea acestor ḑiare fù precedată de cetirea articolelor incriminate din „Gaz. Trans.“ în traducere autentică maghiară, — din cuprinsul acestor articole orĭ-cine a putut sĕ judece, décă urmărirea acusatului a avut orĭ nu vr'un motiv temeinic.

Despre cele ce au mai urmat înainte și după améḑi, vom aduce amĕnunte în numĕrul următor.

Manifestul prințului Castriota

O telegramă din Albania anunță, că prințul Aladro Castriota, pretendentul la tronul Albaniei, a dat un manifest către Albanesĭ, învitându-i sĕ fie credincioșĭ sultanului, sĕ fie liniștițĭ și sĕ priméscă reformele.

Consiliul comunal din Paris a ales în ḑiua de 6 Aprilie președinte pe naționalistul Desille cu 40 voturĭ. Socialistul Brousset a primit 30 voturĭ. Vicepreședințĭ au fost aleșĭ: un naționalist și un radical. Majoritatea secretarilor au fost aleșĭ din rêndurile socialiștilor radicalĭ.

Chestiunĭ agrare.

Se părea într'o vreme, nu prea îndepărtată de noi, că chestiunea agrară va fi înmormêntată odată pentru tot-déuna prin ștergerea iobăgiei cu claca și dijma ei și prin împroprietărirea clăcașilor și jelerilor cu despăgubirea proprietarilor moșiilor pentru serviciile perdute și pămênturile cedate în favorul foștilor colonĭ pentru a lor hrană. N'a fost însĕ așa. Chestiunea revine din nou pe tapet, căcĭ guvernele îi dau din ce în ce mai mare atențiune prin evaluațiunile statistice anuale prin facerea de recensĕminte și anchete economice de către ómenii competențĭ — și prin înființarea de catedre și cursurĭ speciale despre politica agrară. Ba chiar marile societățĭ agricole fac recensĕminte asupra diferitelor chestiunĭ, economice în genere și agricole în special ce le interesĕză de aprópe și pe ele.

La început era un modest dér prea interesant curs la școla superióră de agronomie de la Berlin a Consilierului de stat profes. S. Schmoller, care era mult gustat și cercetat de multă lume alésă. De atuncĭ s'au deschis alte catedre și cursurĭ analóge la alte universitățĭ

şi şcóle înalte. Literatura specială a făcut progrese însemnate: Lujo Brentano, v. d. Goltz, Buchenberger şi alţii au scos monografii şi cărţi prea interesante.

Am înaintea mea o carte germană, apărută de curênd, întitulată *Die moderne Agrarfrage*. (Chestia agrară modernă) de Dr. Alfred Nossig. Berlin 1902, care deşi ţinută ceva în spirit socialist, tratéză înse destul de obiectiv multe chestiuni care ne interesézä şi pe noi de aprópe; privitóre la creditul agricol, la societăţile şi tovărăşiile ţărănesci etc., ca poporeminenamente sêu aprópe pur agricol, ce suntem.

Credem a avé consimţământul lectorilor „Gazetei", décă vom spicui din acéstă carte câte-va chestiuni ce pot interesa mai de aprópe pe poporul nostru, ca la eventuale noue mĕsurĭ legislatorice sĕ nu fim, nepregătiţi sĕu cel puţin neorientaţi.

Autorul studiézä mai întâiŭ în diferite ţĕrĭ décă ştergerea iobăgiei şi a diferitelor angarale şi robote, ce apăsau asupra ţĕranului clăcaş, au fost de folos, şi décă ea a avut drept resultat de a aduce agricultura la cel mai înalt grad de perfecţiune posibil precum şi-o închipuiau autorii ei? 2) Întru cât a contribuit ştergerea iobăgiei la ameliorarea stărei morale şi materiale a ţĕranului, şi décă actualmente micul cultivator ţĕran sub raporturile actuale ale concurenţei capitalismului şi a concurenţei ţĕrilor transoceanice se găsesce mai bine ori mai rĕu decât înainte?

Ca rĕspuns la aceste autorul arată cu casurĭ concrete şi date precise luate din diferite ţĕrĭ, că în multe ţĕrĭ starea ţĕranului prin emancipare nu s'a îmbunătăţit, ci din contră s'a înrĕutăţit şi înăsprit; el n'a mai ajuns sub obedienţa patronului sĕu de odinióră a boierului, ci sĕu în dependenţa totală a băncilor orĭ a capitalului datorit liberei concurenţe, şi pentru el de present jugul capitalistului fără scrupul şi compătimire este mult mai apăsător, decât era înainte jugul feudal. Apoi el a perdut multe din folósele şi prinósele ce le poseda înainte vreme şi din ocrotirea puterei monarchice. Sacrificiile cele mari făcute de stat, guverne şi societăţile culturale şi economice nicĭ pe departe nu şi-au ajuns scopul lor la ridicarea bunăstării materiale a lui şi la perfecţionarea agriculturei şi gospodăriei sale, ci au fost făcute mai mult în vederea şi profitul celor marĭ. Ast-fel situaţiunea lui nefavorabilă a dus pe de-oparte la sfărîmarea proprietăţii mici până la atomisare, pe de alta la espropiarea ei în massă din partea capitalistului.

Pe de-oparte privilegiaţii de odinióră orĭ succesorii lor au sciut sĕ se menţină în posesiunea pământurilor celor mai bune, apoi şi folosinţa mai departe a diferitelor drepturĭ, beneficii şi monopolurĭ, cunoscute şi la noi sub numirea de drepturĭ regaliene: cârciumărit, morărit, taxe dela podurĭ stătătóre, trecĕtóre, măcelărie, de la carĭ, fără muncă şi fără de nicĭ un sacrificiu trăgeau frumóse rente anuale, apoi la a căror eventuală rĕscumpĕrare au mai primit despăgubirĭ grase peste valórea lor reală, de repeţite-orĭ, şi mai au sĕ capete încă, în detrimentul obştei. Apoi statul pentru ale sale trebuinţe şi scopurĭ a sporit enorm fonciera şi tot felul de imposite, carĭ apasă cu deosebire asupra agriculturei în general, şi a micului cultivator în special.

Sacrificiile mai mari şi micĭ făcute de guverne pe diferitele terenurĭ pentru desvoltarea agriculturei, comerciului şi industriei, au avut în vedere cu deosebire pe marele producĕtor, cel care produce în massă şi vêndarea cu vagonul; industriile dise anecse agriculturei: fabricaţiunea zahărului din sfecle, a berei, spirtului, a scrobelei sunt alimentate şi întreţinute aprópe esclusiv de proprietatea mare şi prea puţine de cea mică. Producţiunea şi fabricaţiunea în mic de es. industria mică de casă, fertul rachiului de prune, a ţuicei, tescovinei etc. lăsate la voia întêmplărei ca sĕ decadă şi dispară cu totul. Avantagele şcólei manchesteriane se rĕsfrâng mai tot asupra ei.

Micul producĕtor — abia emancipat de sub jugul iobăgiei, incult şi fără povĕţuitorĭ în cele sociale ca şi în cele economice, lăsat la voia întêmplărei şi cu proprietatea-i atomisată, împrăsciată ca făina orbului în tóte părţile şi unghiurile hotarului comunei, fără drumurĭ directe de comunicaţiune pentru scóterea productelor, şi fără posibilitatea de a-le munci sistematic şi raţional; pe lângă acestea tóte, el mai avea de achitat şi taxele de rĕscumpĕrarea pământului cătră proprietar orĭ stat, decĭ sarcinĭ îndoite.

Neapĕrat, că tot-déuna cel mai slab şi mai puţin talentat orĭ înzestrat de la natură are sĕ sucómbe şi sĕ cadă pradă în luptă cu cel tare. Desvoltarea băncilor şi înmulţirea numerarului au dus fatalminte la scumpirea traiului şi deprecierea productelor, şi a muncei plugarului. Acestea cu mult înainte de a începe sĕ fie ameninţătóre concurenţa Americei.

(Va urma.)

Demonstraţii in Serbia. In Serbia n'au trecut nici doi anĭ de la ultima revisuire a constituţiunei. Acuma e la ordinea dile o nouă revisuire, sĕu mai bine restabilirea constituţiei de la 1869, care însĕ pare a nu fi pe placul poporului, cel puţin aşa se póte deduce din demonstraţiile, ce s'au întêmplat Dumineeă în Belgrad. Demonstraţiile au isbucnit, cum se întêmplă şi în alte părţĭ dintr'un alt incident. Anume poliţia a dat ordin, ca băieţii de prăvălie (comis) sĕ aibă ca şi servitorii libretele lor cu fotografia. Contra acestei disposiţii s'au pornit demonstraţiile. Mulţimea a spart ferestrele la douĕ diare guvernamentale şi străbătând în redacţii, au spart şi mobila. Printre calfe şi ucenicĭ s'au amestecat şi studenţĭ universitarĭ, carĭ strigau: *„Trăiéscă constituţia!"* — *„Jos revisuirea!"* — Pentru restabilirea ordinei a fost consignată armata. Douĕ companii de soldaţĭ s'au încercat sĕ împrăscie mulţimea. Demonstanţii aruncau cu pietrii asupra gendarmilor şi soldaţilor, dintre carĭ au fost răniţĭ vre-o 60. Soldaţii au dat foc. Au fost mai multe rănirĭ. Peste 100 persóne au fost arestate. Se crede, că demonstraţiile acestea vor avé consecinţe grave politice.

Banchetul în onórea ministrului de finanţe român Emil Costinescu.

In séra de 5 Aprilie st. n. a avut loc în sala Edison din Bucurescĭ banchetul dat de comercianţĭ şi industriaşĭ în onórea d-lui Emil *Costinescu*, ca semn de recunoscinţă pentru marea reformă a suprimării accizelor.

Sala era frumos decorată cu florĭ şi ghirlande. La masa de onóre şedeau 15 persóne. D. Costinescu avea la drépta pe d-l Assan, preşedintele camerei de comerţ, ér la stânga pe d-l senator A. Carp. raportorul legii pentru desfiinţarea accizelor.

La acest banchet au participat şi representanţii presei: Papamihalopol de la „Roumanie" şi „Ţara", Ventura de la „Conservatorul", Caşolţianu de la „Epoca", Niculescu de la „Voinţa naţională", Demetrescu de la „Adevĕrul", Rădulescu de la „L'Indépendance Roumaine", G. Urzică de la „Curierul comercial", mai departe representantul diarului „R. Lloyd", reporterul diarului „Voss. Ztg." şi reporterul „Universului", din care luăm aceste detailurĭ.

S'au pronunţat mai multe toaste, între carĭ d-l Assan pentru rege, apoi pentru d-l Costinescu, relevând meritele ce şi le-a câştigat prin introducerea acelei marĭ reforme. D-l Th. Ştefănescu, director la Banca Naţională, relevând importanţa industriei şi comerciului, închină în sănĕtatea d-lui Costinescu, fruntaş promovător al acestor ramurĭ de bogăţie naţională. Au mai toastat dd. Peride (Brăila), deputatul Gheorghiu, Gr. Ventura (în numele pressei pentru Costinescu, ca fost diarist). Pe urmă a luat cuvêntul d-l Costinescu, din al cărui toast estragem următórele:

Desfiinţarea barierelor, spune d-sa nu e opera mea, căcĭ nicĭ o reformă nu póte sĕ reuşéscă décă nu e în sufletul tuturor. N'am făcut decât sĕ aduc la îndeplinire acéstă dorinţă generală. Nu scim încă, décă reforma e complectă şi décă nu vom fi nevoiţĭ a-i aduce noue îmbunătăţirĭ. Décă va fi nevoie de îmbunătăţirĭ le vom face. Ceea ce e cert e, că barierele au cădut şi că încătuşarea din trecut nu va mai reveni nicĭ odată.

De ce muncim noi, se întrébă d-l Costinescu? De ce muncim, începênd de la ţĕran şi până la representanţii celei mai înalte clase sociale. Şi décă muncim, de ce avuţia nóstră naţională nu cresce şi emanciparea economică a ţĕrii nu se realiséză?

Sunt douĕ motive: una naturală, provenită din lipsa de timp şi de mijlóce, şi cea-l'altă nenaturală provenită din rĕtăcirea ómenilor.

Printre causele nenaturale primul loc îl ţine *slrivirea simţurilor nóstre naţionale*, cea mai mare a nóstră nenorocire, care datéză de pe timpul domnilor fanarioţĭ.

Nu vorbesc din spirit de xenofobie. Nu acest simţĕmênt mĕ domină. Sunt popóre întregĭ, carĭ îşĭ datoresc fericirea şi progresul elementelor străine, ca Anglia şi Rusia, şi chiar prosperitatea regatului nostru nu vine de la M. S. Regele Carol?

Sĕ vină toţĭ acei, carĭ vor sĕ facă muncă cinstită. Sunt vrăşmaş al acelora, carĭ vin sĕ prade ţéra şi sĕ o exploateze în mod nedemn.

Fanarioţii au plecat dér simţămintele de dispreţ şi neîncredere cătră tot ce e românesc a persistat şi persistă încă.

Etă ceea ce trebue sĕ dispară.

Sĕ dispară dispreţul care domină asupra comerciului, industriei nóstre şi chiar asupra limbei românescĭ.

Fac apel la patriotismul comercianţilor şi industriaşilor ţĕrei, ca sĕ propage idei sănĕtóse în cercurile lor, ideĭ carĭ sĕ infiltreze în inima Românilor iubire cătră tot ce e românesc.

In acéstă privinţă un elocvent exemplu ne vine de la M. S. Regina, care nu numai că e consolătóre suferinţelor, ci şi Augusta încuragiatóre a industriei nóstre naţionale.

Sĕ imitaţĭ cu toţii exemplul graţiósei nóstre Suverane. Sĕ faceţĭ aşa, ca avuţiile nóstre sĕ nu trécă peste hotare şi acéstă sĕ pótă obţine iubind tot ceea ce e naţional şi românesc.

Am desfiinţat accisele acum ne trebue un nou regim vamal. Se vor ivi diverginţe marĭ, se vor ridica muncitorii agrarĭ. Datoria nóstră însĕ e sĕ-ĭ scótem din eróre şi sĕ le esplicăm că protecţionismul raţional ce vom adopta cu ocasia noului regim vamal, e cu totul în favórea lor.

Sĕ ne iubim ţéra, iubire fără de care nu putem ajunge la nimic. Sĕ îmbrăţişem pe toţĭ acei ce vin sĕ facă muncă cinstită şi sĕ excludem pe acei ce vor sĕ ne speculeze.

Sĕ ne dóră inima de orĭ-ce banĭ daţĭ peste fruntarii fără necesitate şi sĕ facem aşa ca sĕ încete chiar necesitatea.

Sĕ veştejim trândăvia şi simţămêntul ce ne aduce dispreţul de noi înşine şi sĕ cinstim activitatea economică sub orĭ-ce formă s'ar presenta.

Bĕu pentru prosperitatea comerciului şi a muncei, în onórea a tot ce muncesce şi produce în astă ţéră.

Reînoirea chestiunei Dreyfus. Cu ocasiunea verificărei mandatului lui Syveton, republican naţionalist, deputatul Jaurès şi vicepreşedinte al camerei francese a ţinut în 6 Aprilie un discurs de douĕ óre în chestiunea condamnării de la Rennes, susţinênd, că între actele procesului agravante pentru Dreyfus au fost unele falsificate. — Jaurès îşĭ va continua discursul în altă şedinţă. Franţa va fi din nou ţîrîtă, precum se vede, în agitaţiunĭ şi sbuciumărĭ inutile.

Escursiunea la Roma.

In diua de 11 Aprilie n. la órele 8 a. m. vor pleca din Bucurescĭ escursioniştii românĭ la Roma. In vederea acestei escursiunĭ distinsul archeolog Gr. *Tocilescu* a ţinut o serie de conferenţă la „Ateneul" din Bucurescĭ. Sâmbăta trecută a vorbit despre catacombe. Etă o mică dare de sémă despre acéstă conferenţă:

După ce a definit mai întâiŭ catacombele, conferenţiarul a arătat marea însemnătate a mormintelor în ceea-ce privesce arta şi viaţa creştină. Catacombele nu sunt de cât opera creştinilor, carĭ considerau corpurile celor morţĭ ca ceva sfânt. D-l Tocilescu arată cum se aşedau corpurile morţilor în catacombe şi cum aceste cimitire au luat o mai mare desvoltare prin întinderea şi desvoltarea creştinismului. In aceste necropole s'au găsit fórte multe inscripţiunĭ, sarcofagiĭ şi picturĭ cu representărĭ de ómenĭ. Mormintele acestea erau inviolabile.

Primele catacombe, dice d-l Tocilescu, datéză încă din timpul împĕratului Neron; primele morminte se numeau *memoria*.

In secolul V începe construirea mormintelor în afară de rada oraşului.

Conferenţiarul trece în revistă încercările diferiţilor învĕţaţĭ de a studia aceste catacombe, carĭ au un interes aşa de mare istoric, şi printre cei dintâiŭ, citéză pe Alfonso Giacomo, Spaniol de origine, apoi pe Francesul Marcannis, care a publicat chiar o lucrare despre ele. Italianul Bossio, e cel dintâiŭ însĕ care a studiat într'un mod serios aceste catacombe, printr'o metodă nouă, necunoscută predecesorilor sĕi: metoda topografică. Acest învĕţat şi-a consacrat întréga viéţă studiului şi descrierei catacombelor. După vre-o 200 de anĭ au venit diletanţii din causa căror s'a neglijat studierea seriósă a acestor catacombe.

A trebuit sĕ vină un om ca Jean Baptiste Rossi, care sĕ studieze aceste cimitire aprofundat, după metoda topografică, admisă şi introdusă de predecesorul sĕu.

Continuând, d-l Tocilescu ne dă o ideie clară de modul cum se construiau aceste catacombe; cum erau dispuse în etaje firidele, aşa numitele *loculi* în carĭ se puneau corpurile celor morţĭ. In privinţa întinderei lor, fratele archeologului Rossi, Mihael Rossi, spunea că era de vre-o 900 kilometri, ér alt învĕţat, Liveram, afirma că e aprópe cât Italia întrégă. Ca detalii ni se spune că aceste catacombe nu sunt alteeva decât opera a 4 secole; ele se bucurau de protecţia autorităţilor, căcĭ ar fi imposibil de admis, că ele se puteau săpa fără scirea acestora. In ele se găsesce începutul artei creştine; artistul creştin căuta sĕ reproducă întocmai decoraţiunile de pe catacombe; el însĕ s'a mai inspirat şi din arta antică, acomodându-o artei creştine.

Proecţiunile carĭ au însoţit acéstă conferinţă, au fost fórte frumóse şi reuşite, mai cu sémă acelea carĭ representau pe Domnul Isus Christos, întrările în catacombe şi admirabilele tablourĭ ale lui Michel Angelo, Rafael, Tiziano etc.

In cursul conferenţei, care a fost ascultată cu mult interes de public, d-l Tocilescu a fost adesea-orĭ aplaudat.

Ultima conferenţă „Neapoli şi Pompeji", va fi Miercurĭ séra 26 Martie v.

SCIRILE DILEI.

— 26 Martie v.

Monarchul şi ofiţerul român. Diarului „Universul" i-se scrie din Viena: „La prândul ce a avut loc la palatul imperial, Joia trecută, au luat parte 12 persóne între carĭ archiducele Leopold Salvator, prinţul de corónă Franz Ferdinand ministrul de rĕsboiŭ Pittreich, etc. a luat parte şi locotenentul român Assaky, ataşat la Viena. După prând M. S. făcu cerc întreţinêndu-se cu persónele presinte, între carĭ cu d-l locotenent Assaky, cu care sĕ întreţinu peste 15 minute.

Demonstrațiune pentru „Gott erhalte“ la opera de curte din Viena. Demonstrațiunilor ce se fac acuma atât de intensiv contra imnului „Gott erhalte“ în Ungaria, s'a rĕspuns Vinerea trecută prin o contrademonstrațiune la opera din Viena. Se representa baletul „Excelsior“, care se termina cu dansul drapelelor, la care dans trupele austriace încrucișéză stindardele cu trupele strĕine. La sfirșit se cântă accentele lui „Gott erhalte“. Când orchestra a început acest imn, tot publicul se ridică în picióre și aduse Monarchului, care era de față ovațiunĭ omagiale carĭ au durat câte-va minute. Pe când domnii strigau cu însuflețire „Hoch“, damele fâlfâiau batistele spre loja „incognito“ din stânga unde se afla Majestatea Sa.

Ungurii din România. In ḑiarul „Bp. H.“ se publică o corespondentă din Bucurescĭ în care vorbindu-se de Ungurii catolicĭ din capitala Românieĭ, corespondentul se jeluesce că sunt nedreptățițĭ. Ungurii catolicĭ sunt în majoritate și totușĭ preoții și călugărițele sunt germanĭ. Nu Românii sunt aceia, carĭ îĭ romaniséză pe Ungurĭ, ḑice corespondentul, ci Germanii îĭ germaniséză prin școlă și biserică. Acuma s'au hotărît Ungurii sĕ se separe de Nemțĭ și sĕ-șĭ facă parochie deosebită.

De la „Academia Română“. Secțiunea literară a Academieĭ Române a luat hotărîre, cu 5 voturĭ contra 3, ca sĕ propună alegerea d-luĭ *Ovid Densușianu* profesor universitar în Bucurescĭ, de membru corespondent al Academieĭ, pe basa valorósele scrierĭ de până acuma. D-l Ovid Densușianu e fiiul decedatuluĭ Aron Densușianu, fost profesor universitar în Iașĭ, originar din Transilvania.

Bourguignon pensionat. Se scrie din Cernăuțĭ, că cu ḑiua de Duminecă baronul *Bourguignon*, guvernorul Bucovinei, a trecut la pensie. Urmașul sĕu va fi prințul *Hohenlohe*, consilier ministerial.

Mutarea academieĭ de drept din Oradea — la Seghedin. Se scrie din Oradea: Scirea că guvernul plănuesce mutarea academieĭ de drept la Seghedin a provocat aicĭ indignație. Ministrul e de părere, că facultatea din Oradea, care este frecuentată în mare parte de tinerĭ românĭ din Transilvania trebue sĕ se mute la Seghedin, de óre-ce aceĭ tinerĭ românĭ se pot duce la universitatea din Clușiŭ, pe când Seghedinul de mult cere sĕ se înființeze acolo o universitate. In loc de universitate însĕ va trebui sĕ se mulțuméscă acum cu facultatea din Oradea, care se va muta la Seghedin.

Agitațiile unuĭ învĕțător slovac. „F. M—g“ scrie următórele: Printre învĕțătoriĭ slovacĭ din Ungaria de nord încă tot se maĭ află de aceia, carĭ agită în mod temerar contra ideiĭ de stat maghiar. După cum se scrie din T. St. Mărtin, contra învĕțătoruluĭ evanghelic Zaroslav Neumann s'a făcut arătare la solgăbirĕu, că adună séra flăcăiĭ și fetele și îĭ învață sĕ cânte cântece slovăcescĭ antimaghiare. Arătarea s'a înaintat ministruluĭ instrucțiuneĭ publice, care a transmis-o superintendentuluĭ Sárkány, ca sĕ pornéscă cercetare în potriva aceluĭ învĕțător. „Ar fi de dorit, ḑice „F. M.“ ca asemenea învĕțătorĭ, carĭ îmbibéză sufletele fragede ale tinerimeĭ cu otravă primejdiósă sĕ fie pedepsițĭ cu estrema rigóre“. — Numaĭ de n'o fi éră vre-o denunțare rĕutăciósă contra unor cântece inofensive slovăcescĭ, pe carĭ uniĭ gâlcevitorĭ îndată le timbréză de antimaghiare, numaĭ pe motiv, că sunt slovăcescĭ!...

Din Maramureș. Ḑiarul „Alkotmany“ publică din când în când câte o interesantă statistică relativă la proprietatea de pĕmênt trecută în diferitele comitate în mânile Evreilor. Despre comitatul Maramureșuluĭ luăm din numitul ḑiar următórele date: In comitat sunt peste tot 17 arendașĭ, dintre carĭ 12 Evreĭ cu 36,000 jughĕre. (Teritoriul arêndat se înțelege este pĕmênt arĕtor). Afară de pădurile întinse ale statuluĭ proprietățĭ de pădurĭ maĭ de sémă nu sunt de cât treĭ: a conteluĭ Teleki, a luĭ Lazar și a luĭ Simeon Pop. Proprietarĭ evreĭ sunt 141 (în ḑece anĭ s'au sporit cu 22) carĭ stăpânesc moșiĭ de 163.000 jughere. Aicĭ sunt numĕrate numaĭ proprietățile de peste 100 jughere. In cele de sub 100 jughere, Evreiĭ sunt încă și maĭ bine representațĭ.

Intrebuințarea excedentuluĭ. Anul trecut financiar s'a terminat în România cu un excedent de 21,217,187 leĭ, care va fi întrebuințat pentru diferite scopurĭ. 1) Pentru ministeriul de rĕsboiu se dă suma 6,650,000 leĭ din care 4,700,000 leĭ se vor întrebuința pentru arme și munițiunĭ, ér restul pentru marină, reparaturĭ de căsărmĭ, fortărețe, fabrica de pulbere. 2) Pentru ministeriul lucrărilor publice 8550000 leĭ (căĭ ferate, docurile din Galațĭ și Brăila, un plug american pentru zăpadă (100,000 leĭ) podurĭ și șosele, portul din Constanța (2,700,000) și 3) 200,000 pentru reparaturĭ de bisericĭ.

Greve în Olanda. In luna Ianuarie lucrătoriĭ și amploiații c. f. din Olanda au ținut o mare grevă. In urma acésta guvernul a adus înaintea camerelor un proiect de lege, în care se prevĕd aspre pedepse pentru inițiatoriĭ grevelor. Spre a împedeca votarea acesteĭ legĭ, lucrătoriĭ și amploiațiĭ căilor ferate, după cum se scrie din Amsterdam, s'au pus din nou în grevă. Circulația trenurilor sufere. Trenurile pentru strĕinătate au putut pleca, cele din provincie însĕ n'aveau personalele serviciŭ.

Cel maĭ mare om din lume este Feodor Machow din Kustjaky, guvernamentul Witebsk (Rusia) care actualmente se află în Berlin în panopticum, unde se aglomeréză lumea sĕ-l vadă. El este înalt de 232 cm. Toțĭ ómeniĭ înalțĭ, câțĭ s'au arătat până acuma erau cu câte 12—15 cm. maĭ micĭ decât Machow. El este în etate de 22 anĭ. Cismele luĭ, al căror turicĭ îĭ ajung până la genunchĭ, altuĭ om i-ar ajunge până la brĕu și un copil de 12 anĭ se póte ascunde în ele.

Dramă pe mare. Căpitanul vaporuluĭ frances „Zette“ povestesce următórele: Sâmbăta trecută nóptea călătorind pe marea mediterană audiĭ o detunătură puternică și vĕḑuĭ lumină mare, după aceea se liniștĭ totul. Acésta era la o distanță de vr'o 8 chilometri de mine. Când am ajuns la fața loculuĭ, marea era liniștită și nicĭ o urmă de viéță. Vaporul, al căruĭ cazan explodase s'a cufundat, fără sĕ pot afla măcar numele luĭ.

Samuel baron de Brukenthal.

In ḑiua de 9 Aprilie se împlinesc 100 de anĭ de la mórtea mareluĭ bărbat al Sașilor ardelenĭ, Samuel baron de Brukenthal.

Ḑiarul „Kr. Ztg.“ spune, că de la reformațiune încóce, patru bărbațĭ maĭ însemnațĭ s'au ridicat din sînul poporuluĭ săsesc, a căror activitate binefăcĕtóre a lăsat urme neșterse în mijlocul lor, anume: Pempflinger, Honterus, Zabanius Sachs v. Harteneck și Brukenthal.

Brukenthal s'a născut într'o casă acoperită cu paie la 1721 în Nocric com. Sibiiuluĭ. Tatăl sĕu era jude regesc și se numia Mihail Brekner, care obținu prin stăruința socruluĭ sĕu titlul de nobil cu predicatul de Brukenthal. Ca elev la gimnasiul unitar din Clușiŭ a tradus odată propoziția „Der Adler ist der König der Vögel“ pe ungurescе cu cuvintele: „A szász a magyarok királya“ („Sasul este regele Ungurilor“, în loc de vulturul este regele paserilor, un calambur reușit aplicat la cuvintele ungurescĭ: A sas a madarok királya). Incă de pe atuncĭ i-se profeția un viitor frumos, ceea ce s'a și realisat.

După-ce și-a făcut studiile cu eminent succes în țĕră și streinătate, a înaintat repede pe scara hierarchică a demnităților, ajungênd sub Maria Theresia guvernor al Ardealuluĭ și funcționând ca atare 10 anĭ de ḑile, până ce la 1787 fu pensionat de către Iosif II. Colecțiile sale prețióse, biblioteca, galeria de tablourĭ, antichitățĭ, stampe, minerale etc. le-a lăsat moștenire poporuluĭ sĕu și se află în Sibiiu.

Sub titlul „Scólă-te Brekner“, fóia „*Landwirschaftliche Blätter*“ reamintesce cuvintele spuse de un Român, care l'a sculat pe tatăl guvernoruluĭ, prins în tabăra Curuților și l'a îndemnat cu cuvintele de maĭ sus sĕ fugă. Brekner cu ajutorul Românuluĭ a scăpat din captivitate. Acele cuvinte românescĭ au rĕmas un fel de moștenire în familia Brukenthal. Fóia economică săsĕscă spune, că acele cuvinte își au importanța lor până în ḑiua de astăḑĭ, maĭ ales că sunt în limba uneĭ națiunĭ, care *„după o stagnație de sute de anĭ pe tóte terenele, acum desvoltă o activitate mare și ne amenință a ne întrece“...*

Sciri locale.

D-l advocat Simeon Damian, care s'a reîntors erĭ după améḑĭ cu trenul accelerat de la Tĕrgu-Mureșuluĭ, unde cum se scie d-sa a pledat, Lunĭ, cu atâta succes înaintea curțiĭ cu jurațĭ, ca apĕrător în procesul de pressă al ḑiaruluĭ nostru, a fost întêmpinat la gara din localitate de maĭ mulțĭ amicĭ, carĭ l'au felicitat călduros însoțindu-l în trăsurĭ până la locuința sa.

O faptă generósă. D-na vĕd. *Maria Iord. Munteanu* din Brașov, care a binevoit a face încă în anul școl. trecut o fundațiune în amintirea repausatuluĭ eĭ soț pentru masa studenților românĭ din Brașov, fundațiune, la care în Decemvrie 1902 a maĭ adaus 200 cor., — în ḑiua de 6 April n. a. c. a binevoit a maĭ dona *500 (cincĭ sute) coróne* la același fond întru amintirea de vecĭ a iubiților d-neĭ părințĭ Ludovic Horstmann și Zoe n. Ioanovicĭ.

Fapta generósă a dómneĭ Maria Iord. Munteanu ne obligă la cele maĭ viĭ mulțămite și dorim ca esemplul nobil al d-neĭ Maria Iord. Munteanu sĕ afle cât maĭ mulțĭ imitatorĭ. — *Direcțiunea școlelor medii gr. or. române din Brașov.*

Procesele de pressă ale ḑiaruluĭ „Kr. Ztg.“ Fóia săsĕscă din localitate publică astăḑĭ pe pagina a doua și a treia sentința definitivă a curieĭ în procesele intentate fostuluĭ redactor Schroff. Recursul a fost respins. Amenda de 5000 cor. a depus'o erĭ proprietarul ḑiaruluĭ d. Gött la oficiul r. de dare.

Adunare socialistă în Scheiŭ. Nisce țidule micĭ, roșiĭ ca sângele, colórea socialismuluĭ revoluționar, s'au împărțit Duminecă cu anunțurĭ tipărite pe'ele în limba maghiară și cea română:

Duminecă, în 5 Aprilie se va ține după amiaḑĭ la 2 și jumĕtate o mare adunare poporală în Scheiŭ la restaurantul „Finta“.

Adunarea după cum cetim în „Br. L.“ s'a și ținut sub președința luĭ *Bugyi* din partea Ungurilor și a luĭ *Gyenge* Mihály din partea Românilor(?) Bugyi, Seeman și Dan Armin au vorbit unguresce, ér Bartha Károly(!) românesce.

Nu scim ce fel pe rĕtăcițĭ or fi fost aceĭ Românĭ, carĭ s'au dus sĕ asculte învĕțăturile socialismuluĭ internațional.

Mulțămită publică.

Cu ocasiunea petrecereĭ aranjate de „Crucea roșie“ la 3 Martie au contribuit următoriĭ:

D-nele: Lazar Lajos, Csanady Lajos, Baronesa Nugan Alice, Nostitz Ianos, Biro Sandor, Tappeiner Antonia, Steinberg P. Olga, Vasek Gusti, Rieger Maria, Fiala Luisa, Stindel Ana, baronesa Milius, Pohl Charlotte, Raidel Sandor, Vaska Ferencz, Tutschek Karoly, Katona Bela, Gräf și soțĭ, Csorba Samu, Horn Mor, Dr. Kelen Albert, Hirsch, Kupferstich, Fodor, Goldmann P. V., Eisenstein Solomon, B. Steinhard, Mandl Selma, Dr. Feiler, Reitman Fani, Weiss Dora, Dr. Weiss Ignatz, Marer, Fein, Spitz, Storch, Erdely Ede, Reisz Izson, Simon, Altstädter, Fisch, Engel, Eisenstein Leontin, Spitz Albert, Lászlo Marton, Borosnyay Daniel, vĕd. Werzar M., Tutsek Gyula, Hori Iozsef, Dr. Pap Ianos, Piszlinger, Harmath, Werzar Istvan, Ottlik. Krayovics, Teglas Karoly, Buday Gabor, Dr. Konczwald Endre, vĕd. Makoldy, Tutcsek Geza, vĕd. Vizy Fer., Szeprethey Bela, Szontag Gusstav, Holarnug Karoly, Binder Ienö, Iahn, Rombauer Emil, Sarosy Lajos, Dr. Zakarias Ianos, Hosz Lenke, Matyas Iozsef, Adler Karolin, Klein Irma, Kohn Iozsef, Dr. Grünfeld M., Fritsch Emanuel, Iano Lajos, Szenti Balint, Konya K., Dozsa Ianos, Bosin, Broszek Maria, Fleischer Amalia, Schuller Katalin, Schnell Ana, Schmidt Terez, Temesvari E., Irk R., Hausleitner M., Adam Luisa, Teutsch Amalia, Clompe Lotte, Both Cecilia, Kraft C., Iakobi Lotte, Simay frațĭ, Haas Cornelia, Farkas Mihaly, vĕd. Dr. Fabritius Aloisia, Schobeln Charlotte, căpitan Dubay, Dr. Pap Ianos, Iucho Emil, Petrescu N. P., Damian Simeon, Dima Nic., Munteanu Iordan, Schuller. Acestea au oferit mâncărĭ și beuturĭ.

(Va urma)

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 8 Aprilie. Pentru suprimarea revoluțieĭ, s'au mobilisat tóte trupele din Constantinopol. — Numĕrul Albanesilor, carĭ au luat parte la atacul îndreptat asupra Mitrovițeĭ, după cum s'a aflat acum din isvor sigur, nu era maĭ mare de 2—3000. Aceștia cantonéză acum nu departe de acest oraș și par a aștepta în liniște evenimentele. — Starea consululuĭ rusesc e desperată.

Paris, 8 Aprilie. Congresul socialist din Cognac a protestat contra atitudineĭ socialistuluĭ Millerand, fost ministru, observată în desbaterile din camera francesă asupra budgetuluĭ cultuluĭ. (Millerand n'a făcut oposiție votăriĭ acestuĭ budget).

NECROLOG. Subscrișiĭ cu inima înfrântă și plină de durere aducem la cunoscința tuturor rudeniilor, prietinilor și cunoscuților, cumcă preaiubitul nostru tată, socru, bunic și unchiŭ **Iosif Suciu**, paroch emeritat al Lipoveĭ și asesor consistorial după grele suferințe, împărtășit cu sf. Taine, a incetat din viéța în etate de 82 anĭ, și 52 anĭ aĭ preoțieĭ sale în 3 Aprilie nou a. c. Rĕmășițele pĕmêntescĭ ale scumpuluĭ nostru defunct se vor așeḑa în 5 Aprilie nou după améḑĭ în cimiteriul din comuna Toracul-mare.

Toracul-mare, în 4 Aprilie 1903.

Fie-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată!

Anastasia Tempea născută Suciu fică, Silviu Suciu, secretar ministerial fiiu; Paul Tempea, paroch și vicar protopopesc ginere; Petru Zurma ginere: Emil Poruț, jude regesc nepot; Aurelia Poruț născ. Zurma nepótă; Silviu Suciu, sublocotenent, Aurel Suciu sublocotenent, Ioan Iosif Suciu, Toma Suciu nepoțĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Aprilie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	121 55
Renta de corône ung. 4%	99 55
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	92.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½%	94.05
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	201.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	157.—
Renta de hârtie austr.	100.75
Renta de argint austr.	100.60
Renta de aur austr.	121.85
Rente austr. 4% de corône	101.20
Losurĭ din 1860.	154.10
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.99
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	721.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	673 50
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	116.95
London vista	239.85
Paris vista	95.35
Note italiene	95.35

Cursul pieţei Braşov.

Din 8 Aprilie n. 1903.

	Cump.		Vênd.
Bancnot rom.	18.94		18.98
Argint român.	18.70		18.80
Napoleond'orĭ.	19.04		19 08
Galbenĭ	11.20		11.30
Mărcĭ germane	117.—		111.08
Scris fonc. Albina 5%	101.—		102.—
Ruble Rusescĭ	—.—		—.—
Lire turcescĭ	21.40		—.—

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei"

se pot face orĭ şi când pe timp mai îndelungat séu lunare.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.